

SZABÓ ISTVÁN RANGOS ÁLLAMI ELISMERÉST KAPOTT

„A tanítás az optimizmus legnemesebb megnyilvánulása.”

Colleen Wilcox

Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetését kapott augusztus 20-a alkalmából Szabó István Sándor pedagógus, a kecskeméti Katona József Gimnázium igazgatója. A rangos állami elismerést a Pesti Vigadó épületében rendezett ünnepségen Lázár János Miniszterelnökséget vezető minisztertől vette át, aki hangsúlyozta: „legkiválóbb honfitársaink egyéni teljesítménye végül közösségi élménnyé válik”. Szabó Istvánra mi, hunyadvárosiak külön is büszkék vagyunk, mert régi szálak kötik őt a városrészhez.

- Általános iskolás koromban költözött ide a családnk – nyitja a beszélgetésünket Szabó István –, s én már tudatosan itt alapítottam családot. Feleséggel először egy Tinódi utcai emeletes házban laktunk, majd ahogy bővült a család, építkezésbe fogtunk a közelben. 1988-ban költöztünk a jelenlegi helyünkre, s mára elmondhatom, négy gyermekünk nőtt fel ebben a városrészben. Nem véletlen, hogy sosem mentem el máshová, amikor valamilyen okból változtatni kellett. Szívemhez nőtt ez a környék. Megfogott a csendessége, kertvárosi jellege, ráadásul annyit fejlődött az elmúlt évtizedekben, hogy akár hetekig ki sem kellene innen tenni a lábunkat, ha a munka nem szólítana el. Akár az egészségügyi ellátást, a gyermekintézményeket, a közlekedést vagy a kereskedelmi kínálatot nézzük, minden megfelelő színvonalon áll a rendelkezésünkre.

- A városrész infrastruktúrája fejlődéséhez tevékenyen is hozzájárult.

- 1990-ben, az első demokratikus választások után lettem a Hunyadváros egyéni önkormányzati képviselője az első négyéves ciklusban. Szép emlékeket őrzök ebből az időből, s büszke vagyok arra, hogy maradandó eredmények is születtek a tevékenységem idején. A kezdeményezéseimre épült például a Ceglédi úti kerékpárút, és a környékbeli kérésére akkor épült meg a kis Szil-Coopként ismert bevásárlóegység.

- Hogyan értékeli a most kapott magas kitüntetését?

- Őszintén meglepett talán azért is, mert nem sokszor vagyok reflektorfényben. Mi a tantestülettel megszoktuk, hogy nap mint nap „csendben”, elsősorban a magunk erejére, tudására támaszkodva oldjuk meg mindazt az oktatói, nevelői és szervezői feladatot, amit saját pedagógiai programunk előír számunkra. Bár az oktatás átszervezésének és más változásoknak mi is érintettjei, résztvevői vagyunk, a tényleges munkát kívülről nem sok dolog tudja befolyásolni. Az iskola közössége elég széles – tágabb értelemben én az öregdiákokat is idesorolom. Mindenki segítsége kell ahhoz, hogy a nem mindig pozitív külső hatásokat meg tudjuk szűrni, és a problémákat házon belül meg tudjuk oldani. Ehhez a tantestület megfelelően erős. Köztük sok – pontosan 20 fő, ami a testület 38%-a – hozzám hasonló „egykori katonás diák” van. Erős táborot alkotnak a diákok is. Tanulóink száz százalékban a továbbtanulás szándékával és igényességével kerülnek hozzánk, s mi azon vagyunk, hogy ez sikerüljön is nekik. A felvételi eredményeket nézve diákjaink 95-98%-a sikeresen lép tovább a felsőoktatásba.

- Az iskola nemcsak a Löllbach Kálmán tervei alapján 1912-14-ben épült volt Főreáliskola épületében működik, de szellemiségében is szervesen illeszkedik a múlt hagyományaira. Mindemellett az oktatás az a szegmens, ahol a legérzékenyebben csapódnak le a folyton változó világ elvárásai. Milyen jellegű alkalmazkodást jelent ez az Önök számára?

- Ami értékes, azt meg kell őrizni. Ugyanakkor az erős reálirányultság megtartása mellett figyelembe kell venni, hogy az idegen nyelv használata mára alapkövetelménnyé vált, az informatika világa pedig természetes alapélménye már a legkisebbeknek is. Mindez az idők folyamán érthető módon alakította a képzési struktúránkat. Másfelől vannak olyan hatások, amelyeket ellensúlyoznunk kell. A felgyorsult információszerzés azt is eredményezte, hogy a mai gyerekek már alig olvasnak, pedig ez a 14-19 éves életkorban is elengedhetetlenül fontos. Igyekszünk a tanulók személyiségét minden oldalról fejleszteni. Keressük, ki miben tehetséges, és lehetőséget kínálunk arra, hogy sportoljanak, irodalommal, előadó- vagy képzőművészettel is foglalkozzanak. Vannak, akiket a versenyszintű szaktárgyi tudás ragad meg. Minden segítséget megadunk ahhoz, hogy ki-kí a maga érdeklődési területén minél sikeresebben előrehaladhasson. Úgy gondolom, tevékenységünk jelenleg lefedi a kívülről érkező igényeket. Bár egy iskola életébe nem lehet egyik napról a másikra belenyúlni, továbbra is nyitottak vagyunk arra, hogy megfeleljünk a kor jó irányú elvárásainak.

- A jelenlegi képzési rendszer kialakítása mennyiben köthető az Ön személyéhez, egyéni elképzeléseihez?

- Egy átgondolt profiltisztítás eredményeként váltunk meg igazgatói kinevezésemet követően a szakközépiskolai képzéstől. Az általános tantervi képzés mellett fokozatosan fordultunk a speciális képzések felé. Ennek eredménye ma a fizikával megerősített matematika-tagozat, illetve a kémiával megerősített biológia tagozat. Sikertelenül kialakítani egy sokszínű képzési struktúrát: a hatosztályos és a négyosztályos képzésünkben egyaránt van a reál tagozatok mellett humán képzési irány (a négy évfolyamosoknál német nyelvi, illetve magyar-angol két tanítási nyelvű tagozat). Örülök annak, hogy az elmúlt 15 év alatt ilyenén tudtuk alakítani a képzési profilunkat, s van még egy dolog, amire nagyon büszke vagyok. Igazgatóságom első évétől indult az öt évfolyamos képzés keretében megvalósuló Arany János Tehetséggondozó Program. Egyfajta misszióknak tekintjük azt, hogy hátrányos helyzetű vidéki gyerekek számára segítséget nyújtunk az értelmiségi pályák eléréséhez.

- 2013-as igazgatói pályázatában olvasható, hogy az erőfeszítéseket nem a szavak, hanem az eredmények igazolják, de az eredmények mit sem érnek, ha nem látjuk mögöttük magát az embert. A pedagógiai munka nevelési részében milyen tulajdonságok kialakítását célozza meg az Ön által vezetett tanári közösség?

- A legfontosabb egy embernél a biztos erkölcsi alap, azaz a becsületesség minden területen. Ennek igényét Katona Józseftől idézett jelmondatunk is tartalmazza. A másik az, hogy kialakítsuk tanulóinkban az őszinte érdeklődést a világ dolgai iránt. Kell, hogy fogadni tudjanak új információkat, és képesek legyenek azokat szűrni, megvizsgálni. Ez csak megalapozott ismeretek és biztos értékrend mentén lehetséges. Sajnos, a mai felgyorsult világban már nincs idő arra, hogy a különböző értékek hosszasan érlelődjenek, sőt maguk az értékek is folyamatos változásban vannak. Sok értéktelen dolog kerül ideig-óráig a gyerekek elé, ezért nagyon fontos, hogy az iskola az értékek felismerését is elősegítse. Az erkölcsi-

etikai látókör szélesítésében és a követhető értékrend kialakításában nyújtott nagy segítséget a 2013-14-es tanévtől kötelezően bevezetett hit- és erkölcstanoktatás, amely a szülők igényei alapján iskolánkban a keresztény értékrend mélyebb megismerését eredményezte. A 2013-as induláskor nálunk tanuló diákok 30%-a vallotta magát kereszténynek, s pár év alatt ez az arány 50%-ra változott. A diákokat érő oktató-nevelő hatások együttesen nagy szerepet játszanak abban, hogy megfelelően tudják kezelni a rájuk zúduló információkat, saját belső meggyőződés kialakítására törekedjenek: ne higgyenek el mindent, amit például az interneten olvasnak, hiszen egyedül az a biztos, ami már kiállta az idő és a gyakorlat próbáját.

- A KLIK átszervezésével hamarosan megtörténik az átállás az új Tankerületi Központok által történő irányításra, 2018-ra pedig új Nemzeti Alaptanterv várható. Milyen várakozással néz a jövő elé?

- Szívesen idézem az amerikai oktatás területén több évtizedes jártassággal bíró Dr. Colleen Wilcox népszerű mondatát, és hozzá hasonlóan már a hivatásomból eredően is optimista szoktam lenni. A legnagyobb forrongások idején is azt mondtam, hogy az igazán jól megfogalmazott szakmai kérdésekről lehet és érdemes tárgyalni – sőt ez eredményeket is hozhat. A korábbi nehezebb éveket a határozottan megfogalmazott, jól felépített pedagógiai programunknak és az összetartó tantestületnek köszönhetően sikeresen „átvészeltük”, a bekövetkezett változások pedig új lehetőségeket nyithatnak építő jellegű szakmai párbeszédre. Folyamatosan változnak a jogszabályok is, amik jó irányba viszik az átalakulásokat. A nyitó értekezleten meggyőződhettem arról is, hogy a fenntartónk átszerveződése várhatóan pozitív hatással lesz az iskola működésére.

Az, hogy a készülő NAT a korábbinál nagyobb szabadságot ígér a pedagógusoknak, nálunk bizonyos szempontból már hosszú idő óta élő gyakorlat, hiszen a tehetséggondozás nem is működhetne nélkül. A tantervi anyagon túlmutató, széles körű tájékozottságot kínáló pedagógiai irányultságnak köszönhető például, hogy a Fény Nemzetközi Évének bázisiskolája lettünk 2015-ben, Amerika Napot tartottunk az elmúlt tanévben, és nemsokára Németország magyarországi nagykövétét fogadjuk egy közös szakmai programon. A diákok ismereteit és fogékonyságát növelik a szomszédos országokba irányuló kerékpár- és vízitúrák, valamint a kultúrájuk megismerésére irányuló pályázati programok. Igyekszünk megmutatni nekik a világot, a világból azt, ami értékes, ami fontos, ami befolyással lehet majd a közvetlen életükre, hogy nagy tudású, tág látókörű, kiegyensúlyozott és sikeres emberekké váljanak.

- Mi az optimizmusának az alapja?

- Az, hogy ma már nincsenek titkok. Nyitott könyv az életünk. Nyitott könyv egy ország élete is, és mindenki előtt ismertek a világban zajló folyamatok. A felgyorsult információáradat azt is eredményezi, hogy nem maradhat sokáig titokban semmi. Ez egyfajta kontrollt is jelent, ami – úgy gondolom – eszköz lehet abban, hogy tisztességesebbé váljon a világ.

*Kada Erika interjúja
Megjelent 2016. 09. 22-én Kecskeméten
a Hunyadvárosi Hírmondó IX. évfolyam 17. számában*